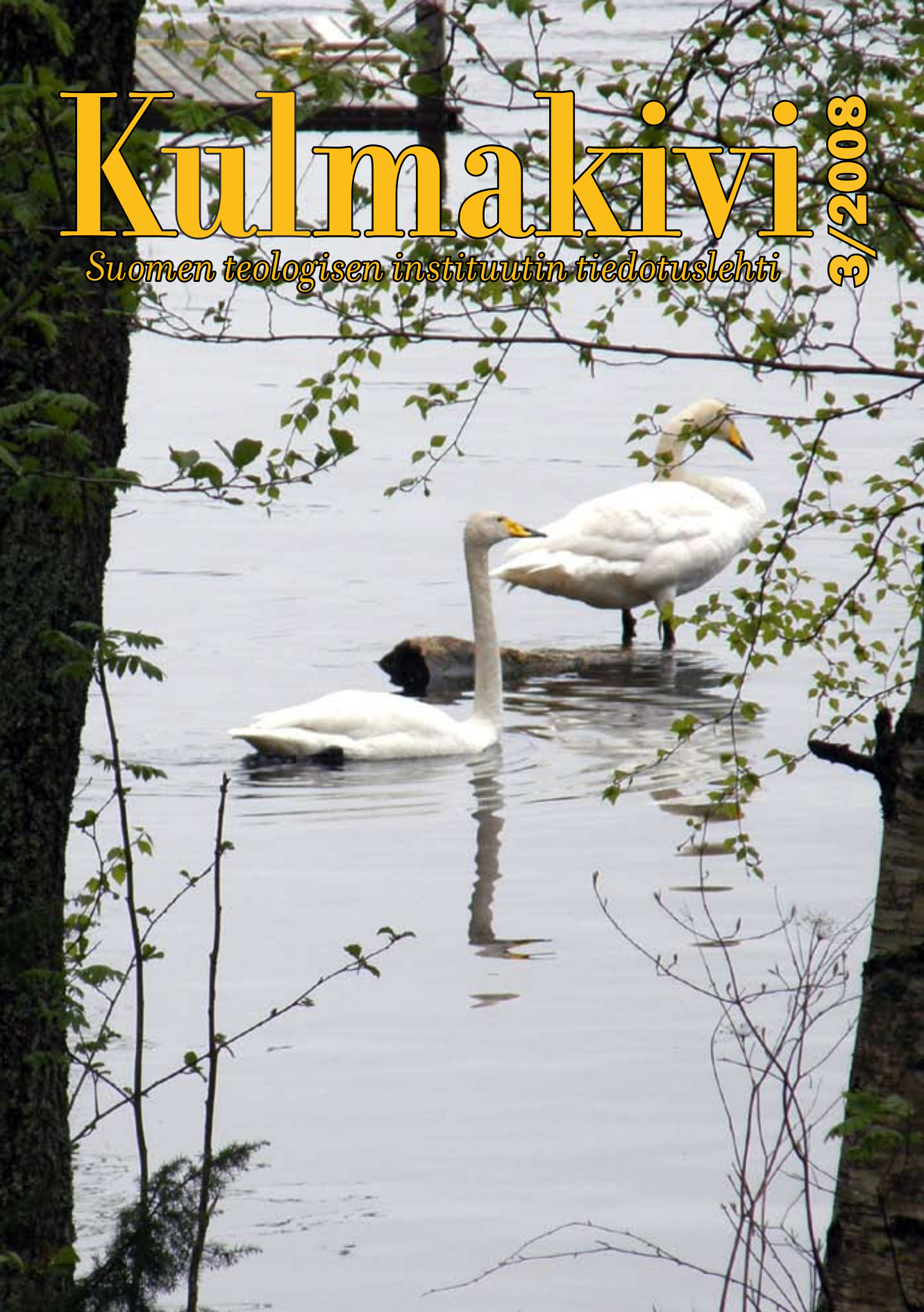

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

3/2008

PÄÄKIRJOITUS

Vaikeuksia vai mahdollisuuksia?

Kirkossamme eletään nyt kriisien aikaa. Tilanne on kieltämättä huolestuttava. Noin 40 000 ihmistä eroaa kirkosta joka vuosi. Kun kirkkoon toisaalta myös liittyy, vähennys on vain noin 0,5–0,7 % kirkon jäsenistöstä. On kuitenkin myönnettävä, että kyseessä on suuri joukko. Jokaisen jäsenen eroaminen on kirkollemme menetyks.

Kirkko katoaa paljolti suomalaisten elämästä. Koulussa ei juurikaan enää puhuta kristinuskosta, paitsi jonkin verran uskontotunneilla. Yhteiskunnassa muut arvot korvaavat kristilliset arvot. Virsikirjaa ei tunneta kuten ennen, vaikka se on edelleen tärkeä kirja. Kirkon pyhäkouluissa, kerhoissa ja rippikoulussa opetellaan sentään edelleen virsiäkin. Raamattua ei lueta eikä tunneta enää juuri ollenkaan. Vain pieni uskovien joukko lukee Raamattua. Kirkossa ei käydä, ainakaan säännöllisesti.

Toisaalta kirkko voi iloita siitä, että suuri osa vastasyntyneistä saa edelleen kristillisen kasteen. Rippikoulun käy suurin osa ikäluokasta. Kirkolliset toimitukset tavoittavat vielä, mutta kuinka kauan?

Monet muut uskonnot ja kulttuurit tekevät tuloaan. Suomessa rukoillaan monta jumalaa, ja onneksi sentään vielä myös kristittyjen Jumalaa.

Kirkkoa syytetään nyt molemmilta laidoilta. Kirkko on liian maallistunut,

sanotaan. Kun vielä joitakin vuosia sitten kaikki lähes yksimielisesti torjusivat samaa sukupuolta olevien pariensuunaamisen, nyt näyttää siltä, että valtaosa kirkon jäsenistä olisi valmis hyväksymään sen. Monet papit ovat ilmoittaneet kannattavansa sitä, kunhan kirkko tekee asiasta päätöksen. Avioliittoa ei pidetä enää fyysisen rakkauden edellytyksenä, ja nyt myös uskovat ihmiset muuttavat yhteen menemättä ensin naimisiin. Raamattua pidetään usein ongelmallisena kirjana. Sitä ei enää pidetä kirkonkaan piirissä ohjeena vaan pikemminkin käytännössä jonkinlaisena virikekirjana kirkollisessa keskustelussa.

Myös muunlaista kritiikkiä kuuluu: Kirkko on liian pappiskeskeinen, liian byrokraattinen, liian jäykkä. Samaa aikaan kun keskustellaan pappisvirasta, toiset ovat valmiita sanomaan, ettei pappisvirkaa tarvita ollenkaan. Monet nuoret aikuiset turhautuvat, kun kaikki on käytännössä papista kiinni, eikä pappi kuitenkaan ehdi hoitaa kaikkea.

Nämä asiat ovat kirkon ongelmia ja niitä samoja kirkon kriisejä, joista professori Osmo Tiililä kirjoitti jo 1960-luvulla.

Kirkko on todellakin maallistunut. Se on sopeutunut tähän aikaan ja on välillä hukkaamassa omat juurensa. Jumalan pyhä sana ei ole käytännössä auktoriteetti, vaan monet tuulet puhaltavat rakkaassa kirkossamme.

Samalla on niitä, jotka kokevat, etteivät voi vaikuttaa kirkossamme. Tuntuu siltä, että erityisjumalanpalvelukset vetävät väkeä, mutta normaaleissa jumalanpalveluksissa käy sen sijaan aika pieni osa kirkon jäsenistä.

Kirkon pitää muuttua. Mutta miten?

Uskon vahvasti siihen, että kirkon rakennetta tulee keventää siten, että kirkossa olisi tilaa erilaisuudelle. En sinänsä puolusta opillista pluralismia, mutta olemme erilaisia, ja tilaa tulee olla erilaisille ihmisille, ryhmille ja verkostoille.

Jotakin on myös tehtävä sen eteen, että yhteinen pappuus voi aktiivisesti vaikuttaa kirkossamme, sekä sanoin että teoin. En todellakaan haluaisi romuttaa kirkon virkaa, mutta tarvitaan interaktiota, yhteistyötä ja yhteen hiileen puhaltamista. On luotava tilaa niille, jotka haluavat rakentaa kirkkoa.

Eikö vaikeuksista saisi puhua? Kyllä varmasti. Mutta mitä aiomme ja voimme tehdä?

Kuuntelin jokin aika sitten vanhoja äänityksiä, jotka oli nauhoitettu legendaarisen baptistisaarnaajan C G Hjelmin kokouksissa. Elettiin 1880-lukua Ruotsin Taalainmaalla. Kaikki baptistisaarnaajat oli vangittu. Elettiin vaikeita aikoja. Eräs heistä kirjoitti pienelle baptistiseurakunnalleen: ”Nyt teidän pitää todistaa Kristuksesta ja tehdä ahkerasti töitä, kunnes minä vapaudun vankilasta. Sitten kun vapaudun, teemme yhdessä töitä niin että ihmiset uskovat Kristukseen, kunnes te joudutte vankilaan. Kun te olette vankilassa, minä yritän ahkerasti todistaa Kristuksesta, kunnes pääsette vankilasta. Ja sen jälkeen toimimme kaikki yhdessä, kunnes me kaikki joudumme vankilaan.” C G Hjelm kertoo, että viiden vuoden aikana Taalainmaalla kasrettiin yli 20 000 ihmistä!

Vaikka olemme baptistiveljiemme ja sisartemme kanssa eri mieltä kasteen teologiasta, iloitsen heidän rohkeudesta ja uskostaan. Olisi ollut helppo ajatella, että vaikeudet ovat nyt sitä luokkaa, että mitään ei voi tehdä. Odotellaan, kunnes pastori pääsee vankilasta. Ei! He toimivat ja todistivat. Ja ihmisiä tuli uskoon! Naapurimaan todistus kelpaa meillekin malliksi.

Kun ajatellaan alkukirkon kristittyjä, joudumme myöntämään, että he elivät suurissa vaikeuksissa. Heidän henkeään uhattiin. Monet heistä tapettiin. Ja silti: he toimivat, vaikuttivat ja tunnustivat iloisesti uskonsa, vaikka tunnustus saattoi maksaa heille paljon. Kaikenlaisen hädän ja kuoleman keskellä Kristus rakenssi kirkkonsa. Mikään ei pysäyttänyt heitä. Kristuksen rakkaus pakotti heitä.

Usein jäämme ajattelemaan vaikeuksiamme. Nytkin olisi helppo ajatella, että tilanne on vaikea, ihmiset eivät innostu, ovat niin vieraantuneita uskosta ja lisäksi herätysliikkeet ovat vastatuulella. Ihmiset eroavat kirkosta, ajat muuttuvat.

Vaikeudet voivat kuitenkin olla mahdollisuuksia. Jokainen vaikeus on haaste. Siitä voi tulla elämämme mahdollisuus! Jumala on mahdottomuuksien Jumala. Hän, jonka nimi on Ihmeellinen tai oikeammin Ihme (Jes. 9), voi muuttaa vaikeudet mahdollisuuksiksi.

”Sinä tiedät, että minä olen Herra, kaikkien luotujen Jumala. Onko minulle mikään mahdotonta?” Jer. 32:27

2.6.2008
Henrik Perret

Taivaan merkit

Kesän koittaessa on syytä opetella hie-
man kevyemmälläkin otteella tuntemaan
taivaan merkkejä. Itse asia tosin on tärkeä:
miten voimme tietää mitään Jumalasta.
Tästähän käydään kirkon piirissä jatkuvasti
keskustelua ja jopa kiistaa. Voidaan sanoa,
että periaatteen tasolla kysymys jakautuu
kahtia. Joko Jumalasta voidaan tietää Hä-
nen oman ilmoituksensa avulla, tai sitten
Hänen tahtonsa täytyy päätellä maailmassa
olevien salaperäisten merkkien avulla.

Uskonnollinen mieli on aina halunnut
löytää Jumalaa koskevia totuuksia pelkän
mielikuvituksen avulla. Jotkut ovat olleet
tässä aivan jonglöörejä. Mennäänpä his-
toriaan. Antiikin kreikassa eksegeetikal-
la tarkoitettiin aluksi merkkien tulkintaa.
Eksegeetit (kreik. *eksegeetai*) olivat ennus-
merkkien tulkitsijoita. Elämästä ei saanut
selkoa ilman ammattilaisia.

Merkkien ehdoilla

Kreikkalaisen uskonnon mukaan jumalat
ohjaavat ihmisen elämää. Elämän parhaat
valinnat tulee tehdä näiden antamien oh-
jeiden mukaan. Koska jumalat eivät puhu
ihmisille suoraan, he antavat merkkejä eri-
laisten välineiden avulla. Niinpä Jumalan
tahdon tunteminen oli tulkintakysymys.

Kreikkalaiset ennusmerkit ovat var-
sin yleisesti tunnettuja vielä tänäänkin.
"Taivaan merkkejä" tutkittiin ahkerasti, ja
etenkin myrskyt olivat viestejä ylhäältä. Sen
lisäksi tutkittiin lintujen lentoa tai eläinten
sisälmyksiä. Jopa monet valtiolliset pää-
tökset pyrittiin varmistamaan merkkien
avulla.

Antiikin kuuluisa kirjailija Aristofanes
kirjoitti näytelmässään *Linnut*: "Ja en-
nemerkeistä kun jaarittelet, on lintu aina

sulla suussasi. On huhu lintu, aivastus on
lintu, niin myös jokin sana taikka tapaa-
minen, on orja lintu, aasikin on lintu. Siis
siitä seuraa auttamattomasti, että linnut
ovat sulle Apollon itse, ennustustaidon isä
jumalainen."

Eksegeetti oli siten merkkien tulkit-
sija. Hänellä uskottiin olevan taito nähdä
merkityksiä siellä, missä maallikko näkee
vain tavallisia eläimiä tai niiden sisäelimiä.
Harvapa taisi kertoa, mistä nämä "eksegee-
tit" saivat kykynsä kaiken selittämiseen.

Totuus piilossa

Ilmiö oli tosin tunnettu myös monien eri-
laisten uskontojen keskuudessa. Esimer-
kiksi gnostilaisuudessa todellinen jumalal-
linen tieto paljastuu merkkien ja symbolien
tulkittamisen kautta. Ulkonainen maailma
peittää tiedon näkyvistä. Se on löydettävis-
sä vain pienistä vihjeistä: "Totuus ei tullut
maailmaan sellaisenaan, vaan esimerkkien
ja vertauskuvien välityksellä. Muuten maa-
ilma ei voisi ottaa sitä vastaan." (Filippuk-
sen evankeliumi, 67).

Gnostilaiset ennen ja nyt ovat vakuut-
tuneita siitä, että uskonnollinen tieto on
piilossa. Vain ammattilaiset kykenevät tuo-
maan sen ihmisille. Ja moni kuulija ja luki-
ja on samaa mieltä. Siksi Da Vinci -koodi ja
muut New Age -julistajat saavat kannatta-
jia, jotka ovat vakuuttuneita siitä, että tieto
on jossain merkkien takana. Horoskooppi
on joillekin yhä Raamattua parempi tie Ju-
malan tahdon tuntemiseen.

Jos hypätään tähän päivään, huomataan,
että jopa tieteen piirissä historiallis-kriit-
tisen kauden raamatuntutkija on käyttäyty-
nyt usein kuin antiikin eksegeetti. Hän on
kuvitellut tekstien antamien merkkien to-

dellisen merkityksen löytyvän kielen takaa. Vain ammattitulkitsija kykenee tietämään, mitä teksti kulloinkin merkitsee ikuisten jumalallisten totuuksien tai yksilön eksistenttisten merkitysten kannalta. Muut eivät ymmärrä totuutta. Edes kirkko ei tiedä näiden radikaalien mielestä totuutta Jumalasta, vaan tutkijan täytyy se opettaa kirkoille erikseen.

Näin tehdessään historiallis-kriittinen eksegeetti oli muuttunut ennusmerkkien tulkitsijaksi. Hänestä oli tullut jumalallinen asiantuntija, joka pystyi tekstien sisältöä paremmin kertomaan sen, mikä on uskonnon ja siis aidon kristinuskon todellinen luonne.

Noustaan katoille

Raamatussa asia ilmaistaan toisin. Evankeliumi on julkinen asia. Jumalan Sana on tullut pitkän ajan kuluessa ja kaikessa rauhassa keskelle historiaa. Jumalan ilmoitus

huipentuu siihen, kun Sana tulee lihaksi ja Kristus inkarnoituu syntyen neitsyt Mariasta tänne maan päälle. Jumalan evankeliumi ei ole piilossa.

Jeesus sanoi, että hänen sanomansa julistetaan katoilta. Sitä toivotetaan kovaan ääneen ja julkisesti kaikkialla missä vain mahdollista. Se ei ole salatiedettä. Se ei tarvitse lintujen tulkitsijoita avukseen. Sanoman voi kuulla ja lukea missä ja milloin vain sitä pidetään esillä.

Paavali jatkaa samaa viestiä. Kuinka kukaan voi kuulla, jos ei ole julistajaa? Kuinka kukaan voi pelastua, ellei sanaa kuulla? Merkkien selitykset eivät auta. Vain hyvä sanoma Vapahtajasta päästää ihmisen kuoleman tilasta uuteen elämään Jumalan yhteydessä.

Timo Eskola

Kuva: Markku Viinikka

Näkökulmia auttajan työhön

STI:ssä järjestettiin huhtikuun lopussa kesätöihin valmistuville teologian opiskelijoille seminaaripäivä Kesäteologin aakkoset. Järvenpään seurakunnan kirkkoherra Vesa Koivisto, joka on aikanaan ollut itse aktiivinen STI:ssä kävijä, antoi ohjeita rippikoulun ja jumalanpalvelusten pitämiseen. Seurakuntadiakonian sihteeri, kasvatustieteiden maisteri Irene Nummela valmensi nuoria kohtaamaan erilaisia sielunhoidollisia kysymyksiä.

Opiskelijat olivat etukäteen toivoneet seminaaripäivässä käsiteltävän kysymyksiä, joita he voivat kohdata kesän aikana seurakuntatyössä. He halusivat tietää sielunhoidollista suhtautumistapaa seuraaviin kysymyksiin:

- Itsemurha
- Masennus
- Homous
- Abortti
- Avioero
- Esiaviolliset suhteet
- Avoliitto

Kesäteologi voi siis joutua monenlaisten kysymysten eteen kesän aikana seurakunnassa sielunhoitotehtävissä, rippileireillä sekä muissa tilanteissa, missä he kohtaavat seurakuntalaisia. Tärkeää on kaikissa tilanteissa olla oma itsensä. Kukaan ei voi elämässään omata viisautta kaikkiin elämän vaikeuksiin, ja kenenkään ei tulisi esiintyä toisen ihmisen elämän ”pelastajana”. Se mitä voi tehdä, on kuunnella ja olla tilanteessa läsnä. Jos autettava ihminen kokee, että on tullut kuulluksi, se voi jo lohduttaa ja auttaa ihmistä, joka on vaikeuksien ja ahdistusten keskellä.

Sielunhoidollisessa tilanteessa ei saa olla kiireen tuntua. Vaikka olisit kuinka kiireinen tahansa, voit antaa autettavan tuntea, että olet paikalla juuri häntä varten ja että hänen asiansa on sinulle tärkeä. Voit kuitenkin aluksi asettaa tilanteelle rajat ja

kertoa esimerkiksi, että sinulla on aikaa 60 minuuttia kuunnella ja keskustella.

Auttaja on ikään kuin säiliö, johon autettava kaataa omat asiansa. On tärkeää hoitaa omaa hengellistä elämäänsä ja omia sosiaalisia suhteitaan niin, että jaksaa kesätyössä kohdata erilaisia lähimmäisiä ja heidän ongelmiaan. Mitä paremmin tunnet itsesi, omat rajasi ja pelkosi, sitä helpompi sinun on kohdata muiden kipukohtia, menemättä tilanteisiin väärällä tavalla tunteilla mukaan. Joku on sanonutkin osuvasti, että elä niin, ettei omaistesi tarvitse rahalla ostaa arkkusi kantajaa.

Omat tunteet saattavat nousta pintaan esimerkiksi kuolemaa kohdatessa. Jos oma läheinen on kuollut ja se on jäänyt surematta, saattavat omat tunteet nousta pintaan, kun kohtaa toisen surua. Surut kannattaa surra siis silloin, kun on surun aika. Omat vaikeat kokemukset saattavat olla avuksikin, kun kohtaa toisen samankaltaisen tilanteen. Muista kuitenkin, että sinun kokemuksesi eivät ole pääasia, silloin kun olet auttaja. Jokaisen kokemukset ovat ainutlaatuisia, ja esimerkiksi surussa tai kriisien kohdatessa ei ole kaavaa, miten kukin kokee ja suree tilannetta.

Kesäteologina voi olla luomassa toivon näköaloja, silloinkin kun tilanne näyttää toivottomalta. Psalmi ja Jumalan Sana voivat lohduttaa silloin, kun omat sanat eivät riitä, kuitenkin autettavaa kunnioittaen.

Irene Nummela ja Vesa Koiviston opetusta seurasi huhtikuun lopussa joukko seurakuntiin kesäteologeiksi lähteviä opiskelijoita.

Alussa mainitun listan kaltaisissa suurissa vaikeissa kysymyksissä on syytä muistaa seuraavat periaatteet:

1. Kenenkään ei tarvitse olla siinä mielessä "valmis" sielunhoitaja, että omaisi valmiit vastaukset jokaisen ihmisen jokaiseen monimutkaiseen ongelmaan. Joskus voi olla viisasta, että myös sielunhoitaja suostuu jakamaan autettavan avuttomuuden ja hämmennyksen vaikean elämäntilanteen edessä.
2. Raamatun opetuksista voi aina pitää kiinni. Kenenkään ei tarvitse missään tilanteessa luopua omasta vakaumuksesta, voidakseen aidosti toimia sielunhoitajana.
3. Kaikissa tilanteissa on vältettävä tuomitsevaa ja ylimielistä asennetta autettavaa kohtaan. Empaattinen, toisen vaikeuksiin eläytyminen ja hänen ongelmansa sympaattinen ymmärtäminen
4. Sielunhoitajana on aina hyvä pitää mielessä, ettei voi elää toisen elämää hänen puolestaan eikä tehdä vaikeita ratkaisuja hänen sijastaan. Sielunhoitaja voi sen sijaan vaikeissa tilanteissa auttaa hoidettavaa tarkastelemaan asioita eri näkökulmista ja arvioimaan erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ja niiden seurauksia. Tässä arvioinnissa olennainen osa kristittyjen elämässä on myös se, mitä Raamattu kyseisestä asiasta opettaa.
5. Raamatun käytössä on varottava yksipuolisuutta ja huolehdittava siitä, että Raamatun eri puolet ovat tasapuolisesti esillä.

Irene Nummela

Johdatus hengelliseen työhön

Tampereelta kotoisin oleva diplomi-insinööri Mikko Satama päätyi Helsinkiin opiskelemaan teologiaa, koska diplomi-insinöörin ura ei tuntunut oikealta vaihtoehdolta. Pitkän kyselymisen ja rukoilemisen päätteeksi hän sai varmuuden siitä, että hän lähtisi opiskelemaan itselleen hengellistä ammattia.

”Olin aktiivina Hervannan seurakunnassa, ja huomasin, että tykkään hengellisestä vastuunkantamisesta. Kun diplomi-insinööriopinnot ja työt rasittivat, mietin, että haluaisin tehdä jotain enemmän. Rukoilin ja paastosin ja kyselin Jumalan tahtoa elämäni, ja lopulta sain rauhan siitä, että hengellinen työ olisi minun juttuni.”

”Kun kamppailin kutsumukseni kanssa, koin, että Jumala oli lähellä. Hän antoi sisäisen rauhan ja vakuutuksen siitä, mikä oli oikein.”

Valmistuttuaan Tampereen teknillisestä yliopistosta keväällä 2006 Mikko pyrki saman tien Helsinkiin teologiseen tiedekuntaan, jossa hän aloitti opinnot syksyllä 2006.

Tampereelta Helsinkiin

”Vaikka Helsinki tuntuikin aluksi vieraalta ja ihmiset täällä kiireisiltä ja totisilta, on teologinen tiedekunta tuntunut kuitenkin oikealta paikalta. Välillä on ollut rankkaa, ja tiedekunnan liberaaliteologiakin on vaivannut, mutta silti olen kokenut tämän johdatukseksi”, Mikko pohtii.

”Onneksi on STI, joka tuo hyvää vastapainoa yliopiston opinnoille. Siellä saa tukea muilta samanhenkisiltä opiskelijoilta ja työntekijöiltä”, Mikko kiittelee.

Mikko on suorittanut teologian maisterin tutkintoa vauhdikkaasti. Tällä hetkellä tähtäimessä on ekumeniikan graduseminaari ja vuoden päästä valmis tutkinto.

”Päämääränäni minulla on ollut papin työ, vaikka konservatiivisten teologien tulevaisuus näyttääkin synkältä. Kirkon nykytilanne huolestuttaa, enkä tiedä, onko siellä minulle palveluspaikkaa. Toivoisin kuitenkin saavani tulevaisuudessa työn, jossa saisin käyttää omia lahjojani. Erityisesti Raamatun opettaminen on minulle tärkeää.”

Kuva: Jorma Salama

Jumalasta koko elämän perusta

”Olen saanut kristillisen kotikasvatuksen, mutta yläasteiässä ajauduin kauemmaksi Jumalasta ja elin elämää, joka ei ollut Jumalan tahdon mukaista. Koin hengellisen herätyksen noin 16–17-vuotiaana alettuani lukea säännöllisesti Raamattua. Tulin voimakkaaseen synnintuntoon, tein parannuksen ja luovutin elämässäni kaiken Jumalalle”, Mikko kertoo.

Nuorena uskovaisena Mikko kuitenkin koki, ettei samanikäisiä kristittyjä juurikaan ollut. Vasta lukion jälkeen, aloittaessaan opinnot Tampereen teknillisessä yliopistossa hän löysi tiensä kristillisiin järjestöihin.

”Opiskeluaikana löysin uskovia ystäviä Tampereen kristittyjen teekkarien yhdistyksestä ja Kansan raamattuseuran opiskelijatoiminnasta. Sitä kautta sain huomata, kuinka korvaamaton asia on uskovien yhteys.”

”Usko Jeesukseen on minulle kaikki kaikessa. Se merkitsee elämän perusedellytystä, turvallisuutta ja mielekkyyttä, huolenpitoa ja johdatusta”, Mikko kertoo.

”Nyt toiveenani on saada palvelua Jumalaa ja elää tasapainoista elämää. Toivoisin, että omalla elämälläni olisi merkitys muillekin ihmisille.”

Mariliina Metsävirta

Ateismin kriisistä

Näinä uskonnollisten pilakuvien luvattuna aikana on mielenkiintoista panna merkille, että Suomen vapaa-ajattelijoiden internet-sivuilta löytyy joukko kristinuskoa pilkkaavia pilapiirroksia. Eräässä niistä hautausmaan keskellä on suuri risti, jonka varjo synnyttää hakaristin. Viesti lukijalle on yksiselitteinen. Kristinusko on tuottanut historiassa paljon pahaa. Kamilan seuraus kaikista on luterilaisen Saksan hedelmä, Hitlerin natsismi. Se oli piirtäjän mukaan kristillinen ilmiö ja päättyi valloitus sodan pauloihin sekä huipensi ideologiansa juutalaisten joukkotuhoon.

Kuva on ateistisen ajattelun kannalta ymmärrettävä ja tavallaan johdonmukainen. Jos maailma olisi parempi, ei olisi uskontoja, eikä siten voisi myöskään olla uskontojen välisiä jännitteitä. Jos juutalaiset tuhottiin uskontonsa tähden, asia olisi voitu välttää aidolla humanismilla.

Ateistiseen päättelyyn sisältyy kuitenkin vaikea ongelma. Juutalaisten joukkotuho ei perustunut uskontojen väliseen jännitteeseen. Se perustui darwinismilla perustettuun antisemitismiin.

Darwinin demonit

Hitlerin aika on epäilemättä Euroopan merkittävin ideologinen käännekohta. Se ei muuttanut ainoastaan kulttuuria ja uskontoa, vaan myös filosofiaa ja elämäntapomuksia. Syykin on ilmeinen. Hitler ei ollut alkeellisten diktatuurimaiden mielivaltainen johtaja, vaan Euroopan korkeinta sivistystä edustavan Saksan demokraattisesti valittu Führer. Hän tuli valtaan humanismin luvatussa maassa, jossa Bach, Goethe, Schweitzer ja Heidegger kollegoineen olivat historiassa vaikuttaneet tai monet yhä vaikuttivat.

Kolmannen valtakunnan ideologia ei ollut lähtökohdiltaan mitään outoa, Saksan yliopistoille vierasta aatetta. Sen sijaan se perustui kaikkialla yleiseen maailmankuvaan ja siitä johdettuun ihmiskäsitykseen. Tieteellisen näkemyksen perusteena oli ennen kaikkea Darwinin biologinen selitys ihmiskunnan historiasta ja elämän alkuperästä. Ihmisen katsottiin olevan eläinkunnan osa – aivan samalla tavalla kuin meidänkin kouluissamme yhä tänä päivänä opetetaan.

Ihmisen elämää koskivat saksalaisten mielestä samat periaatteet kuin muuta luontoa. Elämä kehittyi siten, että vahvat ja elinkelpoiset yksilöt tai joukot jäivät eloon. Heikot jäivät vahvojen jalkoihin, eikä heillä ole merkitystä evoluution suuressa ohjelmassa. Tähän lähtökohtaan liitettiin sitten kuvitelma arjalaisesta rodusta, joka nietscheläisenä herrakansana kehittää evoluutiota Euroopassa.

Heikot poistettiin

Tätä ideologiaa natsit toteuttivat maassaan avoimesti ja röyhkeästi. Nykyäänkin voimme vielä katsella dokumenteissa niitä saksalaisia propagandafilmejä, joissa juutalaisten tuhoamista perustellaan tavallisella darwinismilla. Noissa elokuvissa kuvataan ensin kettua, joka nappaa jäniksen, ja siirretään kamera sen jälkeen partasuusiin ja likaiselta näyttäviin gettojen juutalaisiin. Kuvatekstit vääntävät rautalangasta mallin sille, miten darwinismia pitäisi sivistyneessä Saksassa tulkita.

Juutalaiset olivat Hitlerin kannattajille Euroopan syöpaläisiä ja loisia, jotka täytyy tuhota. Heitä pidettiin evoluution esteinä, jotka tulevat väistämättä jäämään hallitsevan rodun jalkoihin. Ja näin myös tapahtui.

Kuva: Johannes Häkämies

Miksi Darwin on oikeassa, mutta hänen maailmankuvansa väärässä? Miksi vahvemman oikeus on totta, mutta sitä ei kuitenkaan saa missään nimessä hyväksyä? Tämä ei ole ainoastaan ateistien ongelma, vaan koko länsimaisen sivistyneistön ja myös suomalaisen koululaitoksen ongelma.

Ateismin kriisi on samalla koko valistuneen Euroopan ylläpitämän jälkikristillisen humanismin kriisi. Humanismi yritti syrjäyttää kristinuskon ja korvata kristilliset arvot tieteellisinä

Kun suomalaiset ateistit ja vapaa-ajattelijat vetoavat Darwiniin ja evoluutiooppiin ja kritisoiivat ankarasti niitä, jotka asettavat näihin kysymysmerkkejä, he sitoutuvat samaan maailmankuvaan kuin Hitler. Siksi onkin varsin epäjohdonmukaista, että ateistien piiristä nousee samalla kuitenkin väitteitä, joiden mukaan natsien toteuttama vahvemman yksilön ylivalta olisi jollain salatulla tavalla kristillinen tuote.

Ateismin sisäinen ongelma

Niin suomalaisessa koulumaailmassa kuin ankarien ateistien piireissäkin elää kuitenkin erikoinen jännite. Vaikka Darwinia pidetään suurena profeettana ja evolutionismia vaaditaan luonnontieteellisen maailmankuvan perustaksi kaikkialle, ei darwinilaista ihmiskäsitystä kuitenkaan haluta hyväksyä. Kaikki kristillisen kirkon kriitikot vapaa-ajatteliijoista vihreän liikkeen marxilaisiin ateisteihin häpeävät darwinilaista etiikkaa ja kiistävät ankarasti Hitlerin ideologian. Miksi?

pidetyillä arvoilla. Älykkäätkään pohtijat eivät kuitenkaan panneet merkille sitä, että juuri eurooppalainen humanismi tieteellisine lähtökohtineen oli muuttanut ihmiskäsitystä dramaattisesti.

Darwinin maailma ei enää ole sopuisa ja kaunis lähimmäisenrakkauden maailma. Sen sijaan se on kylmä ja raaka paikka. Luonnonvalinnan keskellä omaa persoonaansa ja asemaansa ihmettelevä ihminen on vailla kiinnekohtaa. Hitleriä ei kukaan voi hyväksyä, mutta mistä löytyisi peruste natsien ideologian kiistämiseen? Heillähän oli meidän tietemme väitteet apunaan.

Kun Jumala poistetaan ihmiskunnan näyttämöltä, ihmiset joutuvat itse kantamaan pahuutensa seuraukset. Siksi ateisteilla ei ole mitään selitystä sille, miksi ihminen syö toista. Heillä ei ole myöskään lääkettä, jolla maailma tehtäisiin paremmaksi. Jumalalla on.

Timo Eskola

KäytännölliseSTI

tilisiirtolapuista ja viitteistä

Ehkä sinua ärsyttää, että jokaisen Kulmakiven välissä on tilisiirtolomake. Muistelet, että olet jo maksanut kuluvan vuoden tukijäsenmaksun, ja mietit, karkutaanko sinulta vieläkin maksua.

Lähetämme vuoden alussa tukijäsenmaksukirjeen kaikille Kulmakiven saajille. Olemme kuitenkin ainakin toistaiseksi laittaneet vielä jokaisen lehdenkin väliin tilisiirtolomakkeen, koska monet työmme ystävistä muistavat työtämme monta kertaa vuodessa erisuuruisilla summilla lehden saatuaan. Kaikki lahjat kirjataan kunkin rekisterissä olevan kohdalle tukijäsenmaksuna/tukena. Noin 2 600 tukijäsenen tukijäsenmaksut ovat noin kolmasosa saamastamme yksityishenkilöiden tuesta, muu on ylimääräistä lahjaa. Tukijäsenmaksut eivät läheskään riitäkään kattamaan toiminnan pyörittämiseen tarvittavia yli 300 000 euron kuluja.

Vuoden alussa lähetettävän kirjeen alalaidassa on tilisiirtolomake, jossa on kunkin osoiterekisterissä olevan oma viitenumero. Tuo sama viitenumero on myös Kulmakiven takasivulla olevan osoitetarran kulmassa. Toivomme, että käytät viitettä kaikissa vuoden aikana lähettämissäsi tukimaksuissa. Myös ilman viitettä tulevat maksut löytävät kyllä rekisterissä kohteensa, mutta viite joudutaan silloin hakemaan erikseen, ja

varsinkin samannimisten kohdalla voi tulla sekaannusta. Viitteelliset maksut ovat myös meille maksun saajana huomattavasti edullisempia kuin viitteettömät. Pankki perii STI:ltä viitteettömistä panoista 53 senttiä ja viitteellisistä 13 senttiä.

Syys-lokakuun vaiheessa lähetämme muistutuksen tukijäsenmaksun maksamisesta niille, joilta emme ole sen vuoden aikana saaneet mitään maksua. Voit siis huoletta jättää lehden välissä olevan tilisiirtolapun huomiotta miettimättä, onko se kenties muistutus maksamattomasta tukimaksusta.

Kesä on yleensä aina STI:ssä taloudellisesti tiukkaa aikaa, joten olemme kiitollisissa, jos voit muistaa työtämme KESÄLAHJALLA. Pääosa kuluista tulee palkoista ja vuokrasta, jotka joudumme maksamaan kesänkin aikana. Olemme kiitollisina saaneet kaikki nämä 20 vuotta ihmetellä Jumalan huolenpitoa, ja siihen turvaamme tänäkin aikana.

Taloudellisen tuen ohella tärkeää on myös STI:n ja kaiken muunkin hengellisen työn puolesta rukoileminen. Lämmin kiitos työmme tukemisesta rukouksin ja rahalahjoin. Siunattua kesäaikaa

Kirsi Sell

OPISKELIJAN SUUSTA

Aloitin teologian opintoni vuonna 2004, ja osallistuin STI:n toimintaan heti alusta alkaen. Tuolloin nuorta teologia kiehtoivat monet teologiset kysymykset, joihin akateeminen teologia ei pureutunut niin tarkasti kuin olisin halunnut. Tästä syystä sitten istuinkin melko useasti STI:n iltapäiväluennoilla, joilla näitä aiheita käsiteltiin kattavasti ja rakentavasti. STI:n merkitys kahden ensimmäisen opiskeluvuoteni aikana rakentuikin aika oleellisesti näiden luentojen varaan.

Kolmantena ja neljäntenä opiskeluvuoteni STI:n merkitys opintojeni kannalta on kuitenkin muuttunut. Luentopaikasta on tullut lukupaikka, jossa kandidaatin tutkielmaa ja nyttemmin gradua vääntäessäni on vierähtänyt hetki jos toinenkin. Oleellista onkin nyt ollut se tuki, jota olen saanut STI:n työntekijöiltä omiin töihini liittyen. Neuvot kirjoista, tutkimuskysymyksistä, erilaisista näkökulmista yms. ovat olleet todella arvokkaita.

STI on ollut oleellinen osa ja tuki siinä kasvuprosessissa, jossa teologian opiskelijasta kasvaa hengellisen työn tekijä.

teol. yo. Timo Liiri

SEURAKUNTAVIERAILUT

Henrik Perret

27.–28.6. Kristiinankaupunki, Årsfest,
SLEF

28.–29.6. Kankaanpää, Evankeliumijuhla,
SLEY

9.8. Eurajoki,
Nuorten raamattupäivät, LSRY

rakas
RUKOUS
2008

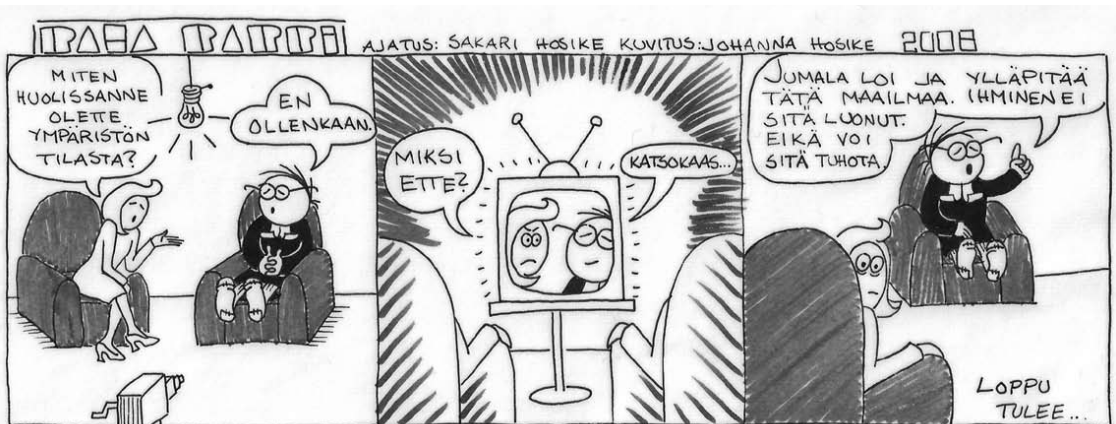
EERO JA PIRKKO JUNKKAALA TANSANIAAN

Kuva: Kari Ålander

STI:n pitkäaikainen pääsihteeri, teol. tri Eero Junkkaala ja hänen vaimonsa Pirkko Junkkaala aloittavat syksyllä Suomen Lähetysseuran lähetystyöntekijöinä Tansaniassa. Heidät siunataan työhön Oulussa 13.–15.6. 2008 pidettävillä valtakunnallisilla lähetysjuhliilla.

Raamattukouluttaja Eero Junkkaala tulee Tansaniassa opettamaan Tuimainin yliopistossa Irin-gassa ja todennäköisesti myös Makumirassa. Pirkko Junkkaala toimii suomalaislasten opettajana. Junkkaaloiden kuulumisia voi lukea netistä: <http://www.kolumbus.fi/eero.junkkaala>.

STI:N JÄSENJÄRJESTÖJEN KESÄJUHLIA

Kylväjän kesäpäivät *Voittajan puolella*
6.–8.6. Helsingissä Mikael Agricolan
kirkossa

Opiskelija- ja Koululaislähetysen
juhannustapahtuma Vihdissä Enä-
Sepän leirikeskuksessa 20.–21.6.

Radiolähetystyön kesäpäivät (SANSA)
Sanasi annoit meille
27.–29.6. Iisalmessa

Evankeliumijuhla (SLEY)
Lahjaksi olette saaneet
27.–29.6. Kankaanpäässä

SLEFin Årsfest
Herren – vår starkhet
27.–29.6. Kristiinankaupungissa

Kansanlähetyspäivät
Suuntana risti
4.–6.7. Kajaanissa

Länsi-Suomen rukoilevaisten kesä-
seurat *”Jeesuksen veri, se lasinen meri”*
18.–20.7. Eurajoella

Hengelliset syventymispäivät (SRO)
Rakkaus on
28.–31.8. Helsingissä Johanneksen-
kirkossa ja Tempeliahaukion kirkossa

Kuva: SA

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Faksi

09 6689 5555

Sähköpostit

sti@teolinst.fi

etunimi.sukunimi@teolinst.fi

Kotisivu

www.teolinst.fi

Pankkitili

Sampo 800011-564245

Työntekijät

päällikö Henri Perret (gsm 0500 542 542)

tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)

sihteeri Kirsi Sell (koti 09 505 1796)

Aukiolo: 2.–18.6. klo 9–15, 19.6.–1.8. kiinni,
4.–29.8. klo 9–16, 1.9.–klo 9–19

Taitto

Kirsi Sell

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Seurakuntavierailuja, luentotoimintaa, kirjasto ja
lukusali.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.
Vuosituikijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10
euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirja-
lahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakausi-
kirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään
jokaiselle tukijäsenelle kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

toiminnanjohtaja Lasse Nikkarikoski

Jäsenjärjestöt

Ev.lut. Lähetysyhdistys Kylväjä

Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys

Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys

Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat

Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

Suomen Raamattuopisto

Svenska Lutherska Evangeliföreningen

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

***Jo joutui armas aika
ja suvi suloinen.
Kauniisti joka paikkaa
koristaa kukkanen.
Nyt siunaustaan suopi
taas lämpö auringon,
se luonnon uudeks luopi,
sen kutsuu elohon.***

Etukansi: Markku Viinikka
Takakansi: Johannes Häkämies